

Allmänt och grundfärger!
Alla katter har ju ALLTID tre saker..

- **En Grundfärg**
- **Ett Mönster**
- **Agouti/Non-Agouti**

Grundfärgen

Grundfärgen är svart eller röd så en katt har alltid anlaget svart, rött eller båda hos en sköldpaddsfärgad.

De genetiska beteckningarna är:

Svart = o

Röd = O

Svartsköldpadd = Oo

Grundfärgen är könsbunden vilket innebär att den nedärvs på X-kromosomen.

Som vi vet, (om vi inte sov i skolan), så är äggen alltid X och spermerna avgör då könet genom att vara X eller Y.

XX - hona

XY - Hane

Som synes ovan så kommer ju alltså hanarna alltid att få sin färg ifrån sin mamma (de har bara ett X).

Och honorna får då en färg ifrån mamma och en färg ifrån pappa, därav kan en hona bli sköldpadda, alltså både röd och svart.

Observera av vi nu ENDAST talar om grundfärgerna, dvs rött och svart.

Så om vi tar exemplet ovan med Svart och Rött så kan vi se de genetiska skillnaden mellan hanar och honor. De genetiska beteckningarna är:

För hona:

Svart = oo

Röd = OO

Svartsköldpadd = Oo

För hane:

Svart = oy (y då hanen ju har XY och alltså ingen färg på Y)

Röd = Oy

Agouti

Agouti är genen som avgör om de mönster katten har visas eller ej.

Agouti = A

Non-agouti = a

A/A	Homozygot agouti, alla avkommor kommer att bli mönstrade
A/a	Heterozygot agouti, avkommor kan bli agouti eller non-agouti. Beroende på om den andra parten är A/a eller a/a
a/a	Homozygot för non-agouti, om denna paras med en non-agouti kommer alla avkommor också att bli non-agouti.

Här får man betänka att på vissa färger är denna gen mer eller mindre transparent, detta gäller framför allt röda och creme, men även till viss del blå katter. Silverkatter kan också ha en viss transparens. Detta gör att man ser mönstret på katten även om den är non-agouti alltså icke mönstrad.

Här är ett bra exempel på en solid röd katt med ett mycket tydligt mönster.

Här kan man då fråga sig, hur ser man då om en katt är mönstrad eller inte på röda och creme? Det finns sätt att se detta, har vi rena röda och creme är det lättare, blandar man in exempelvis silver kan det vara knepigare och ibland till och med riktigt svårt.

Här nedan är två röda katter, till vänster en rödtabby alltså mönstrad och till höger en solid röd.

Agouti – Här kan man tydligt se att katten är ljus i öron och öronkanter, den har tydliga sk. Glasögon alltså ljusa markeringar runt ögonen och är även ljus runt munnen. En agouti är också ljusare under magen.

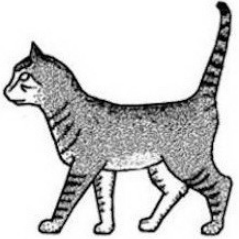
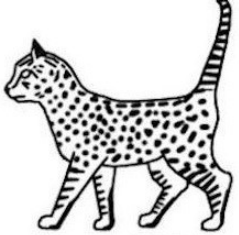

Non-Agouti – Här kan man då istället se att katten är mörk i öronen och runt öronkanterna, markeringarna runt ögonen finns visserligen där men är inte vita utan endast lite ljusare än grundfärgen, likaså markeringen runt munnen och under magen.

Mönster

Ett mönster har alla katter oavsett färg och oavsett om de är agouti eller non-agouti.

Så alla katter är alltså antingen Tabby, Tigré, Spotted eller Tickad men kan bära mönstret dolt om de är solida.

			
Klassisk tabby	Tigré	Tickad	Spotted

När det gäller nedärvningen av mönster så lite kort:

Tabby + Tabby = Tabby

Tabby + Tigré = Tabby, Tigré, Spotted

Tigré + Tigré = Tabby, Tigré, Spotted

Tickad + Tabby = Tickad, Tabby

Tickad + Tigré = Tickad, Tigré (kan eventuellt bli spotted o tabby också)

Hur avgör jag mönstret?

Ja detta är definitivt inte alltid helt lätt speciellt inte om katten är höggradigt vit 01 och 02 registreras 21, alltså obestämt mönster.

Två ljusa ränder på ryggen indikerar tabby.

En mörk rand (som en abborre) indikerar tigré eller spotted.

Vad gäller nedärvingen av färger på katt så nedärvs dessa alltid i par, en gen från mamma och en gen från pappa:

Vi delar in dem i dominanta och recessiva anlag.

Dominanta anlag

Måste synas hos någon av föräldrarna för att kunna föras vidare och kan alltså inte bäras dolt. För de dominanta generna innebär det alltså att det räcker med EN uppsättning av genen för att anlaget skall synas.

Ex. Helvitt, Silver, Agouti.

Två färgade katter kan aldrig få en helvit avkomma utan en av föräldrarna måste alltid vara vit.

Två icke-silver kan aldrig få en avkomma som är silver utan en av föräldrarna måste alltid vara silver.

Två non-agouti, kan aldrig få en avkomma som är agouti, utan en av föräldrarna måste alltid vara mönstrad.

Recessiva anlag

Kan bäras dolt, två svarta föräldrar kan få en blå avkomma OM de båda bär på dilutionsgenen i enkel upplaga.

För att en recessiv gen skall synas utåt så krävs det alltså att katten har genen i dubbel upplaga.

Ex. på recessiv gen är dilution den gen som bleker svart till blått och rött till creme.

Malin Sundqvist, Dagdrivarn